GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACŢIUNEA ŞI ADMINISTRAŢIUNEA:
BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe şése lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SĔ PRENUMERĂ:
la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 70. *Vinerĭ 29 Martie (10 Aprilie)* **1885.**

Nou abonamentŭ
la
„Gazeta Transilvaniei.“

Cu I Aprilie st. v. 1885 se începe **unŭ nou abonamentŭ,** la care învitămŭ pe onoraţii amicĭ şi sprijinitorĭ ai fóiei nóstre.

Preţulŭ abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei lunĭ **3 fl.**
„ şése „ **6** „
„ unŭ anŭ **12** „

Pentru România şi străinătate:
pe trei lunĭ **9 francĭ** ⎫
„ şése „ **18** „ ⎬ în aurŭ séu în hârtiă cu adausulŭ agiului.
„ unŭ anŭ **36** „ ⎭

Rugămŭ pe domnii abonenţĭ, ca sĕ binevoiască a-şĭ reînoi de cu vreme abonamentulŭ, ca sĕ nu se întrerupă espediţiunea ḑiarului.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei“

Braşovŭ, 28 Martie (9 Aprilie) 1885.

O sĕptĕmână de ḑile Franţa a fostŭ fără ministeriu şi abia în 7 Aprilie ḑiarulŭ oficialŭ a pututŭ sĕ publice lista noului cabinetŭ Brisson. Greutatea, cu care s'a compusŭ acestŭ cabinetŭ, este cea mai viuă dovadă pentru aceea, că actuala organisaţiă republicană a Franciei are a se lupta încă cu multe neajunsurĭ, şi că neînţelegerile dintre diferitele partide şi fracţiunĭ suntŭ încă marĭ.

Crisa ministerială, provocată de maioritatea camerei cu mare uşurinţă în nisce momente de încurcăturĭ esterióre pentru ţéră, era p'aci p'aci sĕ creeze dificultăţĭ şi în lăintrulŭ Franciei, décă n'ar fi succesŭ în cele din urmă preşedintelui camerei Eugène Henri Brisson de a formá unŭ ministerŭ de coaliţiune din membrii uniunei republicane, a uniunei democratice şi a stângei radicale, rĕmăindŭ afară din combinaţiune numai monarchiştii şi intransigenţii.

In noulŭ ministeriu a întratŭ ca ministru de esterne Freycinet, cunoscutŭ de pe timpulŭ când a fostŭ ministru-preşedinte, după retragerea ministerului Gambetta. Se asigură, că Freycinet a fostŭ chiămatŭ în ministerŭ mai multŭ din respectŭ cătră relaţiunile cu Germania şi că numirea lui ar fi făcutŭ cea mai bună impresiune în Berlinŭ.

Acésta e de creḑutŭ, după antecedentele acestui omŭ de statŭ, care s'a- arĕtatŭ la 1882 destulŭ de prevenitorŭ faţă cu puterniculŭ cancelarŭ germanŭ.

Nu totŭ aşa de bună impresiune va fi făcutŭ în Berlinŭ numirea lui Allain Targé ca ministru de interne şi mai alesŭ a generalului Campenon ca ministru de rĕsboiu, fiindcă aceştia precum şi şefulŭ cabinetului sunt Gambetişţĭ pronunţaţĭ, carĭ suntŭ pentru o acţiune concentrică a republicanilorŭ în favorulŭ înălţărei prestigiului Franciei şi a apărĕrei intereselorŭ ei faţă cu Germania, care le ameninţă.

Presa republicană din Paris, afară de cea estremă se pronunţă în modŭ fórte favorabilŭ în privinţa noului ministerŭ. Estremii republicanĭ observă tăcere, ér monarchiştii şi clericalii se declară nemulţămiţĭ.

Declaraţiunea, ce a cetit'o Brisson în şedinţa de Marţĭ a camerei spune, că noulŭ cabinetŭ 'şĭ-a pusŭ ca ţintă împăcarea şi concordia înauntru, ér în afară o politică decisă faţă cu China, şi în tóte celelalte cestiunĭ europene o politică atentă şi precaută. Ea mai accentuéză concentrarea liberă şi naturală a puterilorŭ republicane înăuntru, consolidarea republicei pe basa unirei republicanilorŭ şi în specialŭ cu privire la nouĕle alegerĭ ce se vorŭ face în tómna acésta pentru parlamentŭ, promite că ministeriulŭ va stărui, ca aceste alegerĭ sĕ fie libere, leale şi sincere.

Maioritatea camerei a documentatŭ mulţumirea ei cu noulŭ cabinetŭ prin aceea, că a votatŭ imediatŭ creditulŭ de 150 milióne, ce l'a cerutŭ elŭ pentru Tonking. Votarea acésta s'a făcutŭ sub impresiunea favorabilă, ce a produs'o depeşa lui Patenôtre, trămisulŭ Franciei în China, care ḑice, că preliminariele păcii cu China au fostŭ ratificate.

S'a mai constatatŭ în urmă, că scirile sosite din Tonching au fostŭ prea esagerate şi că desastrulŭ trupelorŭ francese n'a fostŭ aşa de mare, cum s'a creḑutŭ.

Ministrulŭ de rĕsboiu Campenon a fostŭ din capulŭ locului în contra espediţiunei din Tonching şi de aceea se speră, că sub conducerea lui tractările de pace cu China vorŭ avé unŭ mai bunŭ succesŭ.

S'ar páré că noulŭ cabinetŭ francesŭ voiesce a înaugurá o politică mai puţinŭ dependentă de influinţa Germaniei. Óre îi va succede acésta? Reuşi-va Brisson de a stabili o unitate de acţiune între partidele republicane, orĭ că se va împlini preḑicerea acelora, carĭ s'au esprimatŭ, că Francia, în împrejurările actuale, nu-şĭ póte reînălţa, prestigiulŭ sĕu decâtŭ numai devenindŭ séu republică roşiă, séu monarchiă?

Cuvinte şi fapte.
II.

„Preste totŭ nu suntŭ *drepte* drumurile, pe carĭ âmblă aceste reuniunĭ şi apĕrătorii lorŭ, nu *oneste* armele, ce ele şi ei le avêntă în luptă. Tocmai acéstă metodă, care voesce sĕ fie fină şi totuşĭ lasă sĕ ésă aşa de tare la ivélă aceea ce voesce sĕ ascundă, lucréză ca unŭ veninŭ corosivŭ, ce se tórnă cu picătura în inimile agitate ale locuitorilorŭ nemaghiarĭ ai acestei ţĕrĭ. Este unŭ cuvêntŭ de totŭ adevĕratŭ, ce dovedesce pătrunḑime în psichologia etnologică, când ḑice contele Stefanŭ Szechenyi, că nu volnicia însaşĭ, ci *„duplicitatea“, „făţăria“, „tartufiada“, „revóltă“, „îngreţoşază“, „înverşunéză“* pe ómenĭ. Aşa de echivocă este metoda, cu care se întroducŭ aşa numitele „reuniunĭ de cultură maghiară“ aicĭ şi acolo. Acolo, unde terenulŭ pare favorabilŭ pentru aceste reuniunĭ, ele suntŭ înfăţişate ca unŭ mijlocŭ de enormă importanţă, unŭ mijlocŭ, care e aptŭ a salva maghiarismulŭ şi patria. Acolo se enunţă negenatŭ şi tendinţa de maghiarisare. Astfelŭ a recomandatŭ d-lŭ *Iosifŭ de Bano*, vice-preşedintele de mai nainte alŭ parlamentului şi întemeiătorulŭ reuniunii de maghiarisare din Şaroşŭ, în adunarea comitatului Şaroşului din 25 Octomvre 1881 întemeiarea reuniunilorŭ de maghiarisare ca unŭ mijlocŭ făcĕtorŭ de minunĭ pentru maghiarisare; elŭ ḑise între altele: „Când vedemŭ pericolele grămădindu-se potopŭ din năuntru şi din afară, atuncĭ ne aflămŭ în faţa întrebării fórte serióse: óre de suntŭ suficiente mijlócele acelea manuate cu puţină energiă, ce le oferă politica nóstră? Ele nu-sŭ suficiente, pentru că noi nu putemŭ scí, până când dispunemŭ de ele; ele suntŭ nesuficiente şi pentru că,— décă în urma unei presiunĭ provenitóre din tóte părţile *Maghiarulŭ nu va dovedí o anumită putere espansivă de viaţă şi nu va fi în stare a-şĭ întinde némulŭ sĕu celŭ puţinŭ până la periferia geografică a Ungariei* — s'ar puté calcula aproximativŭ chiar şi timpulŭ, când se va stinge celŭ din urmă maghiarismŭ în vreunŭ ţinutŭ alŭ Dunării de mijlocŭ séu între munţii Transilvaniei.“ Aicĭ suntŭ privite şi recomandate reuniunile de maghiarisare ca unŭ mijlocŭ de a preface tótă viaţa nemaghiară dintre periferia geografică a Ungariei în viaţă maghiară, căcĭ „a întinde némulŭ maghiarŭ celŭ puţinŭ până la periferia geografică a Ungariei“ nu va sĕ ḑică alta decâtŭ *a maghiarisá pe toţĭ cetăţenii nemaghiarĭ dintre periferia geografică a Ungariei.* Cu totulŭ altfelŭ însĕ sună melodia, şi cu totulŭ pe alte córde se trage cu arculŭ, îndată ce reuniunile de maghiarisare întêmpină resistinţă undeva în espediţiunea lorŭ agresivă. Atuncĭ trebue sĕ ésă pe scenă toţĭ consiliarii mijlocitorĭ, pentru ca sĕ potolĕscă neîncrederea; atuncĭ aceste reuniunĭ sunt înfăţişate ca unŭ ce de totŭ nevătĕmătorŭ, atuncĭ cu indignaţiune patetică se respinge *învinuirea, suspiţionarea,* ca şi cum aceste reuniunĭ n'arŭ voi sĕ smulgă naţionalităţilorŭ nemaghiare nicĭ-unŭ firŭ de pĕrŭ din capŭ, şi conducĕtorii acestorŭ reuniunĭ voescŭ a arĕta cu multă delicateţă acestora numai o binefacere, vrĕndŭ a înavuţi şi pe celŭ mai sĕracŭ ḑilerŭ cu cunoscinţa unei a doua limbĭ. Décă aceste sunete de sirene nu facŭ impresiunea dorită, atuncĭ se prefacŭ domnii Maghiarĭ supĕraţĭ, amăriţĭ rĕu, revoltaţĭ şi strigă asupra persecuţiunei şi urei brutale.“

„Córda acésta din urmă se atinge acuma de colegii noştri maghiarĭ în duetulŭ lorŭ. Tonurile cele false, ce le scotŭ ei din instrumentulŭ lorŭ, numai câtŭ producŭ disarmoniă; ele nu mai amăgescŭ. *Vorbele*, sune ele câtŭ de promiţĕtorŭ séu ameninţătorŭ, şi-au perdutŭ tótă însemnătătea pentru o mare parte din cetăţenii acestei ţĕrĭ. Pentru' ei esistă numai o limbă, *limba faptelorŭ.* Colegii noştri maghiarĭ vorŭ înţelege, de şi nu vorŭ mărturisi, că şi-au stricatŭ pretenţiunea de a deştepta credinţă în consonanţa vorbelorŭ lorŭ cu faptele. Noi nu ne îndoimŭ de locŭ, că pentru esemplu preşedintele dietei din Clujiu, baronulŭ *Francisc Kémemy*, n'a fostŭ pe deplinŭ sincerŭ, când asigură pe Saşĭ în cuvêntarea sa de încheiere din 9 Decemvre 1866: că „municipiulŭ lorŭ rĕmâne neatinsŭ şi la unire prin aceea, *că dreptulŭ lorŭ este sprijinită de întréga Ungariă,* că strălucita epocă a istoriei lorŭ se va reînoí sub regii ungarĭ.“ Astea au fostŭ *vorbe.* Cassarea constituţiunii municipale săsescĭ în anulŭ 1876 asta a fostŭ *faptă.* Noi ne îndoimŭ totŭ atâta de puţinŭ, că *Augustŭ Trefort* a fostŭ sincerŭ, când a ḑisŭ la 22 Maiu 1861: „Sêrbii, Românii, Germanii, Slavii şi Rutenii potŭ întrebuinţa în scóle limba, *ce ei o voiescă.* Eu dorescŭ, ca desvoltarea internă a popórelorŭ sĕ fiă ţinută în onóre ca religiunea, în care statulŭ n'are dreptŭ a se amesteca.“ Astea au fostŭ *vorbe.* Articululŭ de lege XVIII, creatŭ sub ministrulŭ culteloru şi instrucţiunii publice *Augustŭ Trefort* în anulŭ 1879, relativŭ la instrucţiunea obligatóre a limbei maghiare în scólele poporale nemaghiare şi legea scólelorŭ medii (art. de lege XXX din 1883) — astea suntŭ *fapte.*

„Din enunţările făcute prin multe vorbe ale foilorŭ maghiare noi — chiar şi décă nu ne-ar arĕta acésta cassarea conclusului comitatului Bistriţa-Năsĕudŭ de cătră ministrulŭ Tisza — putemŭ scóte numai acea convingere, că ele voescŭ a impune cu orĭ ce preţŭ reuniunile de cultură maghiară şi specialŭ pe cea din Transilvania naţionalităţilorŭ nemaghiare — chiar pentru preţulŭ adevĕrului şi alŭ păcii popórelorŭ. Asta încă este *faptă.*

Procesulŭ din Deva*)

II.

Motivele de recursŭ ale lui Ioanŭ Papiu, protopresbiterulŭ gr. or. alŭ tractului Devei, în afacerea penală a lui Avramŭ Tincu şi a sa, adresate judecătoriei de cercŭ din Deva ca judecătoriă învestigătóre contra decisiunei cu data 17 Maiu 1883.

In causa pentru delictŭ de agitare, care a pricinuitŭ cercetarea prealabilă contra Drlui Avramŭ Tincu ca făptuitorŭ, şi în contra mea ca participantŭ, amŭ onóre d'a înaintá decisiunei cu data 14 Maiu 1883 Nr. 1338/83, ce mi s'a publicatŭ la 24 Maiu 1883, spre susţinerea recursului ce am însinuatŭ în contra ei următórele:

Motive.

Susŭ atinsa decisiune dispune d'a se ordoná în contra mea cercetare specială, ca în contra unui participantŭ la delictulŭ de agitare, şi anume pentru faptulŭ punibilŭ normatŭ şi cualificatŭ în §-lŭ 172 alŭ codului penalŭ.

Numai puţine am sĕ observŭ, şi de locŭ voiu intra în materiă; aci prima dată potŭ sĕ dau expresiune liberă marei mele mirări cum s'a intentatŭ acéstă cercetare, căcĭ în urma adunărei ce s'a ţinutŭ aicĭ la 10 Martie 1883 câte-va ḑile n'audiamŭ decâtŭ expresiunĭ, că adunarea memorată a conservatŭ şi doveditŭ o seriositate şi ordine esemplară, şi abstrăgêndŭ dela părerile politice adversare celorŭ exprimate în aceea adunare, nimenĭ n'a fostŭ şi n'a pututŭ fi bănuitŭ, că ar fi fostŭ afară de lege. Mare mi-a fostŭ mirarea decĭ în urma manifestărei unei asemenea ţinute, recunoscută chiar şi de către procurorulŭ reg. privatim înaintea mai multora, când am auḑitŭ, că totŭ acelŭ procurorŭ reg. a facutŭ denunţare criminală spre cercetarea faptului, ca perturbaţiune séu agitare, basatŭ pe unele referate comunicate ḑiarelorŭ maghiare în modŭ eronatŭ séu în adinsŭ denaturatŭ, după cum este datina sinistră a unorŭ corespondenţĭ din provinciă; şi mirarea generală a fostŭ cu atâtŭ mai mare, că procurorulŭ reg. care a fostŭ şi elŭ de faţă la aceea adunare, a basatŭ denunţarea sa nu pe cunoscinţele şi intuiţiunile sale proprii, esperiate, vĕḑute şi auḑite de însuşĭ D-sa, ci pe palavre şi informărĭ greşite publicate în ḑiare, sub masca de anonimitate. Din aceste împregiurărĭ nu voescŭ sĕ deducŭ altceva, decâtŭ că în mare rătăcire este indusă justiţia şi judecătorulŭ, dândŭ urmare şi ascultare la asemenĭ denunţărĭ, şi conturbândŭ prin acéstă spiritulŭ publicŭ şi pacinica comportare a cetăţeniiorŭ patriei.

Dar sĕ vedemŭ, ce este propriemente faptulŭ obiectivŭ denunţatŭ, ca basatŭ în §-lŭ 172 cod. pen.?

Acestŭ §-ŭ determină categoricŭ şi espresŭ, că: »orĭcine adreséză şi propagă nesupunere, în modulŭ indicatŭ în §-lŭ 171, adecă prin cuvêntŭ séu scriere, în contra legei séu ordonanţelorŭ jurisdicţiunale emanate în cerculŭ lorŭ de activitate, séu în contra mandatelorŭ şi resoluţiunilorŭ lorŭ, se pedepsesce cu închisóre de durata până la doi ani, şi amendă până la 1000 fl. v. a. etc. etc.« Aşadară ar fi fostŭ de datoria denunţărei sĕ arate şi constate, în contra cărei legĭ anume séu ordonanţe am greşitŭ, şi la care anume lege séu ordonanţă am provocatŭ adunarea sĕ nu se supună? Dar acéstă obiectivitate nu numai că e lipsită de orĭ ce constatare, ci nu este măcar nicĭ afirmată, nicĭ chiar de pre zelósa denunţare basată în vêntósele unei ḑiaristice, ce publică sub anonimităţĭ calomnii pamfletare; constatŭ decĭ că nu este nicĭ afirmată, cu atâtŭ mai puţinŭ constatată vre-o faptă, care după lege constitue delictŭ de agitare, — şi lipsindŭ vre-unŭ obiectŭ legalŭ séu nelegalŭ de cercetare, este fără îndoélă şi neraţionalŭ, şi fisicamente imposibilŭ, d'a se urmări o cercetare specială contra unui făptuitorŭ, pentru care nu esistă faptŭ de urmărire, — pentru care motivŭ decĭ cerŭ ca sĕ se sisteze tótă procedarea, ca inutilă, neraţională şi nesprijinită de forţa şi îndreptăţirea legei.

Dar déca ar fi fostŭ chiar ceea ce nu este, — şi atuncĭ cercetarea prealabilă mie nu-mĭ póte aflá nicĭ cea mai mică umbră de învinuire, pentru că după cum am priceputŭ, spre a constata óre-care faptŭ ce ar sĕmĕná a se reduce la vre o neregularitate, s'au ascultatŭ martorĭ numai de aceia, carĭ séu nu sciu nimica, séu forte puţinŭ romanesce, ceea ce credŭ că nicĭ ei nu vorŭ negá, — éră ca sĕ se constate cineva o intenţiune séu direcţiune, ce dă unŭ vorbitorŭ într'o adunare cercetată de mai bine de 2000 ómenĭ, trebue sĕ-i fie perfectŭ cunoscutŭ idiomulŭ şi limba, în carea oratorulŭ pledéză, şi trebue sĕ pricépă cu atâtŭ mai bine şi idiotismele limbei, de cari trebue sĕ ne servimŭ în asemene adunărĭ, — dar carĭ cunoscinţe absolutŭ le contestezŭ martorilorŭ ascultaţĭ; — sĕ admitŭ însĕ şi acésta incapabilitate de capabilă, nicĭ atuncĭ nicĭ acele fasiunĭ de martorĭ nu constată în contra mea nicĭ măcarŭ din depărtare presemnele séu circumscrierile unei provocărĭ la nesupunere legei; — judeţulŭ incuisitorŭ pune gravŭ pondŭ asupra acelei espresiunĭ a mea, că aşŭ fi ḑisŭ: »cele auḑite aicĭ, bine sĕ le ţineţĭ minte şi sĕ le spuneţĭ şi altora!«

Étă aci dovada cea mai lămurită, că cei cătră carĭ am adresatŭ aste cuvinte, m'au priceputŭ, le-au urmatŭ şi le-au împărtăşitŭ şi altora, şi efectulŭ lorŭ a fostŭ şi este îngrijirea seriósă faţă cu cele ce s'au ḑisŭ, der n'au avutŭ nicĭ unŭ efectŭ socotitŭ de turbulenţă, ci cei nechiemaţĭ nu m'au priceputŭ, dovédă cercetarea de faţă. Sĕ admitŭ, şi admitŭ cu plăcere, că m'aşŭ fi servitŭ de expresiunea mai susŭ citată, — mĕ felicitŭ chiar că am avutŭ acea precauţiune, adresândŭ adunărei acele cuvinte, când am anunţatŭ conclusulŭ ce se luase, pentru ca sĕ facŭ atenţŭ pe fiecine, ca bine sĕ cumpănéscă cele enunciate, şi sĕ nu le rĕstălmăcéscă, şi cei chiemaţĭ au şi observatŭ cu acurateţă învitaţiunea mea, ér cei nechiemaţĭ, nepricependu-o, au chiar abusatŭ de înţelesulŭ ei în modulŭ celŭ mai neconvenabilŭ.

Din tóte aceste, onor. Tribunalŭ ca forŭ apelatorŭ în acéstă cestiune, se vede, că şi atuncĭ când s'ar presupune, chiar şi fără dreptŭ, că voindŭ séu nevoindŭ a se escita órecare nesensŭ din causa adunărei menţionate, eu şi atuncĭ prin participarea mea la aceea, aşŭ fi avutŭ votŭ numai de conciliatorŭ, ér nicĭ de cum de participantŭ la vre-o faptă nelegală, neartătată şi necunoscută în acéstă causă.

Mĕ rogŭ dreptŭ acea, ca cercetarea specială sĕ nu se admită, căcĭ e inutilă şi fără folosŭ, şi cercetarea prealabilă ulterióră sĕ se curme.

Cu distinsŭ respectŭ:

Ioanŭ Papiu,
Protopresbiterulŭ gr. or. românŭ
alŭ tractului Deva.

*) Vedĭ »Gazeta« Nr. 76, 79 şi 116 din 1883.

SCIRILE ḐILEI.

Serbarea tradiţională a junilorŭ a fostŭ favorisată erĭ, Mercurĭ, de o ḑi impĕrătéscă. Venirea lorŭ dintre Petri a fostŭ aşteptată de unŭ publicŭ mai numerosŭ ca totdéuna. Întregŭ grŏverulŭ şi promenada de sub Têmpa erau înţesate de lume. Corpulŭ junilorŭ se compunea din patru cete: 1. ceata junilorŭ tinerĭ, 2. ceata bĕtrĕnilorŭ de pe Tocile, 3. ceata curcanilorŭ de pe Cóstă şi 4. ceata junilorŭ albĭ. Când junii au ajunsŭ în dreptulŭ promenadei, musica militară începu „Marşulŭ Junilorŭ", de Iacobŭ Mureşianu, şi nu înceta decâtŭ, când defilarea însoţită de împuşcăturĭ de pistóle s'a terminatŭ. In timpulŭ defilărei ceata a treia s'a opritŭ înaintea capelei române şi a cântatŭ »Christosŭ a înviatŭ«, ér céta a patra s'a opritŭ în faţa publicului, unde măcelarulŭ Iónŭ Lupanŭ, cu stégulŭ în mână, a ţinutŭ unŭ discursŭ mulţămindŭ publicului asistentŭ şi în specialŭ corpului oficerescŭ din armată, care a luatŭ parte. Discursulŭ şi l'a încheiatŭ strigândŭ »Sĕ trăéscă M. Sa monarchulŭ, armata şi naţiunea română«. Corpulŭ junilorŭ s'a opritŭ apoi la cruce pe Cóstă, de unde s'a împrăştiatŭ p'acasă, ér ceata junilorŭ albĭ s'a întorsŭ prin piaţă.

—0—

D. generalŭ maiorŭ Carolŭ Fischer, care ca comandantŭ alŭ brigadei 31 de infanteriă 'şĭ câştigase multe simpatii în tóte cercurile din Braşovŭ, a plecatŭ Marţĭ de aci la Cracovia, unde e numitŭ comandantŭ alŭ brigadei 1 de artileriă. Aflămŭ că în loculŭ d-sale va veni aci ca brigadierŭ unŭ d. colonelŭ.

—0—

D. colonelŭ Mihailŭ cav. de Trapşia, directorulŭ artileriei corpului 12, e numitŭ comandantŭ alŭ brigadei 11 de artileriă.

—0—

Miseria în Seghedinŭ e cumplită. Ómenii, după inundare, au fostŭ siliţĭ sĕ 'şĭ construéscă case frumóse, luândŭ banĭ cu împrumutare dela împrumutulŭ Seghedinului garantatŭ de statŭ. »Egyetértés« spune, că stau acum vr'o 600 de locuinţe góle, neînchiriate. Proprietarii de case n'au, prin urmare, nicĭ unŭ venitŭ, şi atâtŭ a scăḑutŭ chiria, încâtŭ nicĭ interesele capitalului vêrêtŭ în case nu le potŭ plăti. Afară de asta esecutorii nu ţinŭ sémă nicĭdecumŭ de miseria ómenilorŭ. De curêndŭ au vêndutŭ cu 160 fl. o casă, care era prĕţuită cu 8000 fl. şi împovărată cu o datoriă de 4000 fl. »Egyetértés« mai istorisesce unŭ casŭ, că unŭ vêndĕtorŭ a datŭ cumpĕrătorului 30 fl. pe deasupra, numai sĕ priméscă casa cu împrumutulŭ intabulatŭ pe ea.

—0—

Căprarulŭ Samuilŭ Cosma din reg. 64 de infanteriă a fostŭ medaliatŭ cu crucea de argintŭ pentru meritŭ.

—0—

Pentru luna Aprilie e opritŭ prin lege vênatulŭ de cerbĭ, capre, epurĭ, fasanĭ, raţe, potârnichĭ şi prepeliţe; de asemenea e interzisŭ şi comerţulŭ cu astfelŭ de vênatŭ. Contravenienţii se vorŭ pedepsi cu 5—10 fl.

—0—

Cu ocasiunea aniversării de şépteḑecĭ de ani, cancelarulŭ Bismarck a primitŭ peste 2100 de scrisorĭ de felicitare şi 2322 de telegrame, cu 76,773 de cuvinte.

Teatru de diletanţĭ în Braşovŭ.

Marţĭ 26 Martie v. (a treia ḑi de Pascĭ) s'au representatŭ în sala Redutei de aicĭ piesele anunţate de noi în numerii trecuţĭ; Nino, comediă într'unŭ actŭ de I. P. Cerchezŭ, şi După teatru, comediă totŭ într'unŭ actŭ prelucrată de T. V. Ştefanelli după vestita piesă francesă „Une tasse de thée."

In ceea-ce privesce succesulŭ acestei representaţiunĭ, credemŭ că vomŭ face bine décă vomŭ reproduce aprecierea potrivită a gazetei germane de aicĭ „Kronstädter Zeitung" Nr. 79. Eată ce ḑice acéstă fóiă:

FOILETONŬ.

Martirii Crucii din ambele Dacii.

(Urmare).

Cine produse aceea mare turburare în cerŭ, puse în mişcare pe îngerĭ şi surpă pe Luciferŭ ce trase în urmă-i a patra parte din stelele cerului? Cine scóse pe Adamŭ din paradisŭ (raiu)? Cine tăcu pe Cainŭ primulŭ criminalŭ? Cine pricinuí atâtea rĕsbóie civile, prin care se îngropară atâţia omenĭ şi atâtea naţionalităţĭ? Invidia (zavistia) şi orgoliu (mândria.)

Gloriósele fapte ale lui Mercurie cum şi înalta sa posiţiune nu erau privite bine de ochii cei invidioşĭ ai lui Catonŭ; invidia nu putea vedea binele aprópelui şi inima, ce ascundea în sine acéstă patimă, nu se putea linişti nicĭ odată până nu-şĭ rĕsbuna. Catonŭ, favoritulŭ lui Decie şi inimiculŭ lui Mercurie, profitândŭ de retragerea sfântului din templu spuse lui Decie, că ducele Mercurie e creştinŭ şi că are cutezanţa a propagá creştinismulŭ pe faţă între legiunile romane. Impĕratulŭ nu credŭ deocamdată, ci vrŭ a se încredinţa singurŭ cu ochii sĕi; chemă dar pe Mercurie la sine şi îi ḑise: »Au nu te-amŭ cinstitŭ eu pe tine puindu-te Voevodŭ peste oştile mele? Pentru ce ai trecutŭ cu vederea stăpânirea şi poruncа mea, care o amŭ dat'o ţie? şi de ce nu dai cinste cuvenită Ḑeilorŭ?«

Sfântulŭ Mercurie cunoscŭ îndată de unde vine turbarea Domnului sĕu, şi îmbărbătându-se, se declară în faţa lui Decie, că într'adevĕrŭ e creştinŭ şi născutŭ din părinţĭ creştinĭ. Tiranulŭ ordină a i se luá eşarpa şi celelalte semne ale demnităţii de duce şi îlŭ aruncă în temniţă. Mai multe ḑile Decie încercă parte prin ameninţărĭ, parte prin promisiunĭ a întórce pe Sfântulŭ dinspre Christosŭ, însĕ în deşertŭ! Martirulŭ rĕmase neschimbatŭ în resoluţiunea sa. După ce împĕratulŭ puse la tortură grea pe martirŭ, care sta tare în credinţa sa, apoi dete următórea sentinţă de mórte contra lui Mercurie: »Pe Mercurie, care întru nimicŭ a socotitŭ pe Dumneḑeii noştri şi a defăimatŭ cinstita poruncă a blândeţii nóstre, poruncesce stăpânirea nóstră ca, ducându-lŭ pe elŭ în ţéra Capadociei, sĕ i se taie lui capulŭ acolo, spre pilda mai multorŭ creştinĭ din partea locului.« Ostaşii luară pe sfântulŭ legatŭ şi puindu-lŭ pe unŭ asinŭ purceseră cu dênsulŭ la Capadocia. Ajungêndŭ cu martirulŭ în Cesarea îlŭ deteră pe mâna prefectului de aicĭ, care, după ordinulŭ lui Decie, puse pe sfântulŭ în carulŭ funebru şi-lŭ duse la loculŭ de mórte, unde suindu-lŭ pe eşafodŭ, în vederea tuturorŭ cetăţenilorŭ din Cesarea îi tăiă capulŭ în 24 Noemvrie. După mórtea lui, creştinii din Cesarea printr'o mare dare de banĭ prefectului, luară cadavrulŭ sfântului şi-lŭ îngropară la unŭ locŭ curatŭ. De ce óre Decie trimise pe Martinŭ în Cesarea şi nu în Dacia patria sa? Ducele Mercurie ca căpitanŭ mare şi omŭ cu reputaţiune bună în patria lui, unde sciuse atrage amorulŭ legiunilorŭ de aicĭ omorîndu-lŭ în loculŭ sĕu natalŭ, ar fi pututŭ mórtea sfântului revoltá pe compatrioţiĭ sĕi în contra împĕratului. Câţĭ martirĭ de ai Daciei, ómenĭ cu posiţii înalte, nu vorŭ fi fostŭ transportaţĭ şi omorîţĭ airea, departe de vetrele lorŭ părinţescĭ! Ba unii şi morţĭ se transportară din Dacia în Capadocia, precum vomŭ vedé la biografia dascalului Sava. De unde óre aste relaţii între biserica Daciei cu a Capadociei, încă dela formarea lorŭ? Romanii dacienĭ visitau cu mare plăcere Mitropolia Cesariei, pentru veneraţia cătră fraţii lorŭ martirĭ. Catedrala Capadociei ascundea în sĕnulŭ sĕu multe rĕmăşiţe de ale martirilorŭ crucii din Dacia. Acésta relaţiă a ambelorŭ bisericĭ s'a respectatŭ şi în şedinţa conciliilorŭ (sobórelorŭ) ecumenice: lângă Mitropolitulŭ Cesariei şedea alŭ Daciei şi în lipsa aceluia, numai Mitropolitulŭ nostru îi puté ţiné loculŭ şi viceversa; astăḑĭ însă totulŭ a rĕmasŭ într'unŭ simplu şi secŭ titlu. Capulŭ bisericii nóstre de aţĭ se numesce încă locoţiitorŭ alŭ Cesariei Capadociei.

Amorulŭ de patriă e unŭ sentimentŭ nobilŭ şi sfântŭ. Ce altŭ mai sacru, decâtŭ a se sacrifica cineva pentru

Eri séră a fostŭ în teatrulŭ de aicĭ o representaţiune teatrala română. alcătuită de mai mulţĭ diletanţĭ şi de mai multe diletante în favorulŭ bibliotecei damelorŭ române din Braşovŭ. Locurile erau tóte ocupate. Mai ânteiu se representà comedia într'unŭ actŭ »Nino« de J. P. Cerchezŭ. Bacco Matofini, bătrâiorulŭ podestatŭ din Padua, cere mână Laurei, fica senatorului şi procuratorului Melone Cornaro, care iubesce pe nobilulŭ venețianŭ Luigi. Ana, tênĕra soţiă de a doua a lui Cornaro, este gelósă pe Laura, credêndŭ că acésta iubesce pe pagiulŭ Nino. După ce însĕ observă că este în rătăcire, ea însaşĭ dă ajutorŭ Laurei şi lui Luigi şi spre scopulŭ acesta se portă astfelŭ cu Matofini, încâtŭ îlŭ face sĕ credă că dênsa se prăpădesce după elŭ. Peţitorulŭ nostru »sĕracŭ de plete,' trasŭ pe sfóră de soţia lui Melone, abdice de căsătoria sa cu Laura. Acésta obţine mâna lui Luigi, éră podestatulŭ rĕmâne pĕcălitŭ. Precum se vede --- dice recensentulŭ gazetei germane --- acţiunea nu este de locŭ bogată, totodată nu prea suntŭ nicĭ scene tocmai estraordinare. Din contră limbagiulŭ acestei piese scrisă în versurĭ este de totŭ plăcutŭ şi dialogurile bine succese. Deşi însă piesa ar fi mai lăsatŭ destulŭ de doritŭ, totuşĭ esecutarea ei a fostŭ mai presusŭ de-orĭ şi ce laudă. Intregŭ personalulŭ şi anume D-şora Elena Popovici (Laura), d-şóra Elena Dimitriu (Ana), d-şora Octavia Baboianu (Nino), dlŭ profesorŭ Panţu (Cornaro), d. prof. Bârseanu (Matofini) d. şi prof. I. Mureşianu (Luigi), şi-au studiatŭ rolele câtŭ se póte de bine, le-au reprodusŭ escelentŭ şi cu deosebire rolele damelorŭ au fostŭ înfăţişate în modulŭ celŭ mai naturalŭ şi caracterisate câtŭ se póte de corectŭ.

După acéstă comediă urmà uvertura Stefanŭ celŭ Mare, compusă şi dirigiată de d. prof. Iacob Mureşanŭ jun. şi esecutată de musica nóstră orăşenéscă. Acéstă însemnată composiţiune este cunoscută de mai de multŭ la noi în Braşovŭ. Pentru prima óră s'a esecutatŭ acumŭ doi anĭ cu prilegiulŭ adunării generale a Asociaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ. Este o creaţiune escelentă în genŭ wagnerianŭ, în care icĭ colea se audŭ motive frumóse poporale românescĭ, nobilitate într'unŭ modŭ artisticŭ.

Representaţiunea se încheià cu comedia într'unŭ actŭ »După teatru' de T. V. Stefanelli. Unŭ perde-vară cu numele Sucilă alungatŭ fiindŭ de croitorulŭ sĕu, ajunge din întêmplare în locuinţa preşedintelui de tribunalŭ Bordeanu, care tocmai a avutŭ o mică dispută cu soţia sa Tinca. Bordeanu se depărtéză cu declaraţiunea, că elŭ nu va fi nicĭ când gelosŭ. Tinca se folosesce de presenţa lui Sucilă, ca sĕ-i arĕte bărbatului sĕu că nu este tocmai aşa după cum dice elŭ. Bordeanu se aprinde, situaţiunea devine seriósă, în fine se dovedesce cine este Sucilă, soţii certaţĭ se împacă, şi perde-vară alŭ nostru obţine postulŭ de intendentŭ la o proprietate a lui Bordeanu. Intréga piesa este preserată cu glumele şi observaţiunile cronice ale camerierei Anica. Şi acéstă piesă s'a representatŭ câtŭ se póte de bine. D-şóra S. Mureşianu jucà rolulŭ de presidentă cu multă eleganţă şi cu multă vioiciune, întocmai ca prof. Bârseanu rolulŭ de presidentŭ. Domnişóra Lucia Puşcaru şi-a interpretatŭ rolulŭ sĕu în modulŭ celŭ mai drăgălaşŭ şi câtŭ se póte de naturalŭ, cu unŭ cuvêntŭ a fostŭ unŭ bobocŭ de cameriera. D-lŭ S. Bobancu (coredactorŭ alŭ »Gazetei Transilvaniei') a doveditŭ ca Sucilă unŭ talentŭ comicŭ în adevĕrŭ surprindĕtorŭ. Studiulŭ şi armonia între persóne au fostŭ perfecte.

Nu este mirare, dacă sub astfelŭ de împrejurărĭ, întregŭ personalulŭ a fostŭ rĕsplătitŭ cu bogate aplause. Audimŭ cu bucuriă, că representaţiunea despre care e vorba se va mai dá încă odată. —

La aceste observaţiunĭ ale gazetei germane adăugămŭ numai, că costumele atâtŭ ale damelorŭ, câtŭ şi ale bărbaţilorŭ au fostŭ câtŭ se póte de frumóse şi în deosebĭ în ceea-ce privesce piesa „Nino", corĕspundĕtóre timpului, în care se petrece acţiunea. Drăgălaşa înfăţişare a domnişórelorŭ, care au binevoitŭ a ne oferí o petrecere atâtŭ de distinsă, trebuia sĕ electriseze pe orĭ şi ce privitorŭ. Pĕcatŭ numai, că sala — singura de care dispunemŭ deocamdată — şi decoraţiunea scenei nu stau nicĭ pe departe în raportŭ cu atrăgĕtórea representare şi cu frumosulŭ jocŭ alŭ multŭ stimatelorŭ diletante.

Constatămŭ cu plăcere, că spiritulŭ socialŭ ce domnesce astădĭ în mijloculŭ damelorŭ şi domnişórelorŭ din societatea nóstră se află pe o cale, care promite multŭ pentru viitorŭ. Intrunirile literare ale damelorŭ în genere, întrunirile speciale ale domnişórelorŭ, biblioteca de curêndŭ înfiinţată, în folosulŭ căreia s'a datŭ şi representaţiunea despre care e vorba, suntŭ semne că femeile, surorile şi fiicele nóstre suntŭ conscie de chemarea lorŭ şi-şĭ dau tóte silinţele spre a corĕspunde cu demnitate acestei înalte misiunĭ. Dênsele în înţelegere cu bărbaţii, carĭ se interesézá de viitorulŭ societăţii române braşovene, potŭ face reformele cele mai marĭ în sînulŭ acestei societăţĭ, potŭ da vieţei române din Braşovŭ unŭ curentŭ, care sub împrejurările actuale în adevĕrŭ e de doritŭ.

Inainte numai pe calea acésta!..... Intereseze-se damele şi domnişórele nóstre totŭ ca până acum de curentulŭ culturalŭ pusŭ în mişcare de dênsele, caute ca biblioteca înfiinţată sĕ devie unŭ isvorŭ bogatŭ de idei înalte şi de cunoscinţe folositóre, procure-ne încă multe momente de o adevĕrată petrecere ca cea din Marţia trecută, şi fie sigure, că întréga societate braşovénă se va concentra împrejurulŭ dênselorŭ, fie sigure, că generaţiunile viitóre le va păstra o sinceră recunoscinţă!

Adunarea comitat. Caraşiu-Sĕverinŭ

Lugoşiu, 28 Martie 1885.

Domnule Redactorŭ! Adunarea estraord. a Cottului Caraşiu-Severinŭ s'a ţinutŭ la 27 Martie n.

Din capulŭ locului aflu de bine a aminti, că puterniculŭ »paşă« de la Aradŭ — în contra datinei— a lipsitŭ de la presidiu de astă dată; dar cu tóte acestea despoticele lui maniere, în tótă originalitatea lorŭ, le-amŭ pututŭ admira în demnulŭ sĕu suplentŭ Iakabfy. Dlŭ vice-comite Iakabfy în diua de 27 Martie ne-a arătatŭ până la evidenţă că, când e vorba de-a conduce turceşte trebile, e omŭ la loculŭ sĕu, vrednicŭ învĕţăcelŭ alŭ magistrului din Aradŭ. Dlŭ vice-comite ne-a lăsatŭ sĕ ne convingemŭ că, când e vorba de a asculta nisce triste adevĕrurĭ, constatate în administraţia Cottului nostru precumŭ şi în purcederea celorŭ de la cârmă, din partea unorŭ membri ai Comitetului comitatensŭ cu rară pĕtrundere de lucru, şi carĭ deŭ nu multŭ se lasă a fi ameţiţĭ de ochii Dlui vice-comite fără a arăta adevĕrurile verde pe faţă; dicŭ Dlŭ vice-comite ne-a arătatŭ, că se scie folosi de clopoţelulŭ aşedatŭ înaintea lui, precum şi de aceea despotică conclusiune a romano-fagului de la Aradŭ cu »menyunk tovább» (Mergemŭ mai departe).

Dară sĕ le lăsămŭ tóte la o parte, pentrucă fiecare dintre cetitorii preţuitei nóstre «Gazete» s'a pututŭ convinge până la evidenţă din cele mai 'nainte publicate, că cu cine avemŭ de a face şi de astă dată; cunoscute-sŭ în tótă ţéra faptele lorŭ, prin care fericescŭ absoluta majoritate a poporaţiunei acestui Cottŭ, prin urmare nu mai e necesitate de comentarŭ.

Demnă de amintitŭ din congregaţiunea estraordinară dela 27 Martie e interpelaţiunea făcută de bravulŭ adv. din locŭ d-lŭ Silviu Rezeiu în causa propunerei — de mai la vale — înaintată universităţii comitatense, cu scopŭ de a fi primită în seria obiectelorŭ cuprinse în ordinea dilei de 27 Martie. Propunerea d-lui Rezeiu e următórea:

»Inclită universitate comitatensă! Intr'unŭ intervalŭ scurtŭ ne întêlnimŭ în comitatulŭ Caraşŭ-Severinŭ a doua óră, cu apariţiunea tristă. cumcă înaltulŭ guvernŭ întârdiă cu denumirea definitivă a comitelui supremŭ şi acésta fără nicĭ unŭ motivŭ fundatŭ, deşi starea desperată a administraţiunei nóstre comitatense, pe di ce merge totŭ cu mai mare urgenţă pretinde resolvirea acestei cause momentóse, deórece e evidentŭ, cumcă faţă cu lipsa totală a spiritului uniformŭ, stabilitŭ şi consecventŭ în guvernarea comitatului nostru, — amênarea resolvirei acestei cestiunĭ a fostŭ şi e numai spre dauna administraţiunei nóstre comitatense. Şi pentru că actualulŭ comite supremŭ, Ilustritatea Sa d-lŭ Dr. Tabaydy Károly, până acum nu a luatŭ în consideraţiune interpelaţiunea făcută în acestŭ obiectŭ de membrulŭ comitetului comitatensŭ Coriolanŭ Brediceanu, — mĕ vĕdŭ necesitatŭ a suşterne înaintea congregaţiunei următórea propunere:

„Inaltulŭ ministerŭ reg. ung. de interne se recércă, ca se esopereze câtŭ mai curêndŭ denumirea definitivă a unui comite supremŭ în comitatului Caraşŭ-Severinŭ, pe basa şi înţelesulŭ §-ului 27 alŭ legei despre egala îndreptăţire a naţionalităţilorŭ — art. de lege XLIV din anulŭ 1868.

»Reservându-mĭ dreptulŭ a motivá mai pe largŭ acéstă propunere, în congregaţiunea ce se ţine la 27 Martie 1885 st. n., rogŭ pe inclita universitate comitatensă, sĕ binevoiască a primí acéstă propunere în seria obiectelorŭ cuprinse în ordinea dilei ale acestei congregaţiunĭ şi primind'o de a sa propriă, sĕ o enunţe în formă de conclusŭ. Cu tótă stima. Lugoşŭ în 17 Martie 1885. Fabius Rezeiu, membru alŭ comitetului comitatensŭ.«

D-lŭ adv. Silvius Rezeiu, îngrijatŭ de disperata administraţiă a Cottului nostru, a făcutŭ aceea, ce fiecare membru alŭ Congregaţiunei comitatense ar fi trebuitŭ sĕ facă la rêndulŭ sĕu; a cerutŭ ca propunerea de mai susŭ sĕ fiă admisă la ordinea dilei de 27 Martie, dér după ce nu a fostŭ primită între obiectele ce s'au pertractatŭ, ci amênată până la congregaţiunea ordinară din Maiu, interpeléză pre vice-comite: că are dênsulŭ cunoscinţă de acéstă propunere a sa şi décă are cunoştinţă sĕ binevoiască a'i înşira motivile, din cari nu s'a pusŭ la ordinea dilei?!

D-lŭ V.-comite, strîmtoratŭ cum era la acéstă interpelaţiune neaşteptată, după multe opintirĭ aduse în meritulŭ causei cam următórele motive, din cari nu s'a pututŭ primi şi adecă: Că pre când d-lŭ Rezeiu şi-a aşternutŭ propunerea, ordinea dilei erá stabilită, şi în înţelesulŭ Regulamentului numai atarĭ obiecte se potŭ pertracta, cari suntŭ primite în ordinea dilei. Că în înţelesulŭ §-lui 2 din Regulamentŭ orĭ şi ce propunere trebue sĕ se aştérnă cu 8 dile înainte de ţinerea congregaţiunei, prin urmare fiindŭ propunerea D-lui Rezeiu înaintată mai târdiu, din acéstă causă nu s'a pututŭ primi. Apoi mai amintesce că D-lŭ Rezeiu ar fi disŭ ca sĕ fiă primită propunerea D-sale la ordinea dilei a congregaţiunei ordinare, aşa dară fiindŭ acésta o Congregaţiune estra-ordinară conchemată esclusivŭ numai pentru desbaterea punctelorŭ din programŭ, pentru acésta încă nu a fostŭ admisă la ordinea dilei şi că s'a amênatŭ până în Maiu, când se va ţiné Congregaţiunea ordinară.

Cu motivele înşirate de D-lŭ Iakabfy, D-lŭ Rezeiu spune, că nicĭdecum nu e mulţămitŭ şi că nu e motivŭ destulŭ de fundatŭ scurţimea timpului, deórece înaintându-şĭ propunerea la 17 Martie mai era până la terminulŭ defiptŭ, pentru ţinerea congregaţiunei (până la 23 Martie 6 dile, timpŭ destulŭ ca sĕ fi pututŭ fi desbătută şi admisă la ordinea dilei propunerea sa; afară de aceea amĕnându-se ţinerea Congregaţiunei pe diua de 27 Martie a. c., atuncĭ nu scurţimea timpului e motivulŭ neadmiterei, ci rĕutatea d-lui Comite supremŭ şi duşmănia D-lui faţă cu tótă suflarea românéscă. Amintesce mai departe, că décă póte din eróre ar fi cerutŭ, ca propunerea D-sale sĕ fiă admisă în ordinea dilei congregaţiunei ordinare, acésta a fostŭ numai o eróre de pénă. şi crede că motivele aduse de către D-lŭ V. comite, suntŭ numai pentru de-a înfrumseţa acea faptă arbitrară a Comitelui supremŭ. Dice, că propunerea D-sale nu e obiectŭ necunoscutŭ, care ar fi pretinsŭ o cunoştinţă specială spre a puté fi admisă la ordinea dilei, ci e bine cunoscută fiecărui membru alŭ congregaţiunei şi prin urmare nu-lŭ ţine îndreptăţitŭ, ca fără sĕ întrebe congregaţiunea sĕ o eschidă din programa dilei. Domnulŭ Comite supremŭ şi de astă dată ne-a doveditŭ până la evidenţă, că nu are inimă pentru propunerĭ ce ţintescŭ la realisarea binelui comitatului nostru.

După D-lŭ Rezeiu, se scólă d. Witmann, adv. societăţii călei ferate din Oraviţa, pentru apĕrarea motivelorŭ aduse de D-lŭ V.-comite, şi înşirândŭ verdĭ şi uscate în fine aduce conclusiunea, că aprobă de corectŭ pasulŭ Comitelui supremŭ şi destulŭ de fundate motivele înşirate de D-lŭ Iakabfy.

După acestea se scólă D-lŭ Brediceanu şi între alte multe adevĕrurĭ, carĭ făceau pre D-lŭ preşedinte alŭ congregaţiunei ca sĕ schimbe la feţe şi sĕ-lŭ trécă sudorĭ recĭ, mai adauge: Că D-lŭ Rezeiu nu a făcutŭ propunerea de mai susŭ, ca sĕ aibă numai obiectŭ de pertractare în Congregaţiune, ci ca sĕ satisfacă odată dorinţei generale şi legei positive, denumindu-se unŭ Comite supremŭ, care sĕ se pótă bucura de încrederea publicului. Acesta a fostŭ motivulŭ, din care d-lŭ Rezeiu şi-a făcutŭ propunerea sa şi care ar fi trebuitŭ sĕ se facă cu multŭ mai înainte. Adaoge mai departe, că scie motivele din carĭ D-lŭ ministru nu voesce a aduce în fruntea comitatului o persónă versată în trebile administrărei şi care sĕ se pótă bucura de încrederea generală. Mai amintesce şi aceea, că în comitatulŭ nostru — ca în orĭ care altă parte unde trăesce vre-o suflare românéscă — s'a însceenatŭ o gónă, care ne-a adusŭ în mare îngrijire, şi că góna acésta nu o putemŭ multŭ suferi, căcĭ ne aduce în perplexitate; încheià apoi că propunerea D-lui Rezeiu o află tare la locŭ.

Cu acestea se trece la ordinea dilei, desbătându-se cele 5 puncte din programŭ. —d—

SCIRĬ TELEGRAFICE.

Berlin, 9 Aprilie. — Bismarck a publicatŭ o scrisóre datată, Schönhausen 7 Aprilie: „După ce am pututŭ intra în posesiunea moştenirei părinţilorŭ mei în Schönhausen, mĕ vĕdŭ constrînsŭ a mulţămi încă odată din inimă tuturorŭ acelora, cari au contribuitŭ sĕ mi se împlinéscă acéstă dorinţă ce de multŭ o nutrescŭ."

Bruxela, 9 Aprilie. — Părechea princiară, de corónă a sositŭ adi la 2 óre d. a., fiindŭ primită sĕrbătoresce şi cu entusiasmŭ de către poporaţiune.

Paris, 9 Aprilie. — Senatulŭ a primitŭ creditulŭ de o sută milióne pentru Tonching. Camera a alesŭ preşedinte pe Teoguel (?)

---

patria sa, luptându-se pentru vetrele străbune şi lucrândŭ pentru fericirea lorŭ? O astfelŭ de faptă e mai multŭ de câtŭ sfântă înaintea lui Dumnedeu şi a omenirii! Iată unŭ esemplu în martirulŭ nostru, care muri pentru douĕ idei juste şi sacre, Patria şi Crucea. Amorulŭ de patriă înflăcărà atâta pe sfântulŭ Mercurie, încâtŭ se aruncă ca unŭ leu în taberele inimicilorŭ hotărîtŭ a muri orĭ a învinge. Credinţa, curagiulŭ, statornicia arŭ conduce pe totŭ omulŭ la eroismulŭ şi la gloria martirului nostru. Acestŭ sfântŭ, ca sĕ pótă reuşi şi în misiunea sa apostolică, pe lângă calităţile ce facŭ pe eroŭ, mai poseda şi o răbdare de ferŭ în propagarea doctrinei lui Christŭ, éră durerile muncilorŭ le suferì ca unŭ apostolŭ cu cea mai mare mulţămire şi bărbăţiă. Bucură-te, Mercurie, sacrificiile tale n'au fostŭ fără succesŭ, esemplulŭ tĕŭ îlŭ urmară mai mulţĭ dintre compatrioţii tĕi. Ei imitară pe bravulŭ lorŭ moşŭ, apĕrândŭ mormintele străbunilorŭ lorŭ contra inimicilorŭ patriei. Rógă-te sfinte Mercurie pentru patria ta, ca sĕ 'şĭ mai pótă vedé şi ea odată ramurile ei înflorite ca odinióră.

(Va urmá)

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.
Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurelŭ Mureşianu

Cursulŭ la bursa de Viena

din 7 Aprilie st. n. 1885.

Rentă de aurŭ 4%	97.35
Rentă de hârtiă 5%	91.85
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	147.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune)	98.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	122.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	107.25
Bonurĭ rurale ungare	101.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	1C1.75
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.25
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.25
Bonurĭ rurale transilvane	100 80
Bonurĭ croato-slavone	100.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.—
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 80
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului	119.20
Renta de hărtiă austriacă	82.55
Renta de arg. austr.	82.90
Renta de aurŭ austr.	107 65
Losurile din 1860	138 80
Acţiunile băncei austro-ungare	861.—
Act. băncei de creditŭ ung.	291.75
Act. băncei de creditŭ austr.	289.50
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.81
Napoleon-d'orĭ	9.81 1/2
Mărcĭ 100 împ. germ.	60.70
Londra 10 Livres sterlinge	124.75

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 22 Martie st. v. 1885

	Cump.	vênd.
Renta română (5%)	91 1/2	—
Renta rom. amort. (5%)	93 1/4	—
» convert. (6%)	88 3/4	—
Împr. oraş. Buc. (20 fr.)	31	—
Credit fonc. rural (7%)	99 1/2	—
» „ „ (5%)	84 1/4	—
» » urban (7%)	96 1/4	—
» » » (6%)	90 1/4	—
» » » (5%)	81 1/2	—
Banca naţională a României	1180	—
Ac. de asig. Dacia-Rom.	299	—
« » » Naţională	225	—
Aurŭ	13.3/4 %	—
Bancnote austriace contra aurŭ	—	—

Cursulu pieţei Braşovŭ

din 9 Aprilie st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.66	Vênd.	8.69
Argint românesc	»	8 60	»	8.65
Napoleon-d'orĭ	»	9.79	»	9.81
Lire turcescĭ	»	11.06	»	11.08
Imperialĭ	»	10.04	»	10.06
Galbenĭ	»	5.70	»	5.76
Scrisurile fonc. »Albina«	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	125.—	„	126.—
Discontulŭ	»	7—10 % pe anŭ.		

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ se potŭ cumpĕra în tutungeria lui I. Gross.

Mersulŭ trenurilorŭ

pe linia Predealŭ-Budapesta şi pe linia Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta a călei ferate orientale de statŭ reg. ung.

Predealŭ-Budapesta

	Trenŭ accelerat	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Bucurescĭ	7.15	—	—	—
Predealŭ	1.09	—	—	9.50
Timişŭ	1.38	—	—	10.15
Braşovŭ (	2.06	—	—	10.50
(	2.16	6.30	5.45	
Feldióra	2.44	7.09	6.28	
Apatia	3.03	7.41	7.07	
Agostonfalva	3.18	8.09	7.42	
Homorodŭ	3.51	8.53	8.51	
Haşfaleu	4.51	10.18	10.52	
Sighişóra	5.11	10.55	11.56	
Elisabetopole	5.39	11.36	12.43	
Mediaşŭ	6.00	12.11	1.23	
Copsa mică	6.29	12.35	2.07	
Micăsasa	—	12.54	2.27	
Blaşiu	7.02	1.29	3.06	
Crăciunelŭ	—	1.45	3.22	
Teiuşŭ	7.38	2.26	4.15	
Aiudŭ	7.55	2.48	4.44	
Vinţulŭ de susŭ	—	3.12	5.10	
Uióra	—	3.19	5.19	
Cucerdea	8.24	3.36	5.47	
Ghirisŭ	8.48	4.10	6.38	
Apahida	—	5.39	8.51	
Cluşiu (	10.08	5·59	9.18	
(	10.18	6.28	8.00	
Nedeşdu	—	6.54	8.34	
Ghirbĕu	—	7.10	8.59	
Aghirişŭ	—	7.25	9.35	
Stana	—	7.49	10.16	
Huiedinŭ	11.33	8.11	11.04	
Ciucia	12.06	8.52	12.17	
Bucia	—	9.11	12.47	
Bratca	—	9.29	1.21	
Rév	12.25	9.52	2.05	
Mező-Telegd	1.11	10.27	3.08	
Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	
Várad-Velinţe	—	10.56	3.55	
Oradia-mare (	1.49	11.04	4.06	
(	1.54	11.14	7.30	
P. Ladány	3.14	1.47	11.05	
Szolnok	5.10	4.40	2.37	
Buda-pesta	7.30	7.44	6.40	
Viena	2.00	6.20	2.00	

Budapesta—Predealŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ accelerat	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09
Oradea mare (	4.11	5.13	3.20	
(	4.21	9.37	3.25	
Várad-Velencze	4.29	9.45	—	
Fugyi-Vásárhely	4.40	9.59	—	
Mezö-Telegd	5.02	10.28	3.56	
Rév	5.46	11.41	4.31	
Bratca	6.09	12.15	—	
Bucia	6.28	12.48	—	
Ciucia	6.52	1.48	5.28	
Huiedin	7.32	3.21	6.01	
Stana	7.51	3.54	—	
Aghiriş	8.12	4.34	—	
Ghirbĕu	8.24	4.52	—	
Nedeşdu	8.38	5.11	—	
Cluşiu (	8.57	5.40	7.08	
(	9.23	6.00	7.18	
Apahida	9.50	6.29	—	
Ghiriş	11.15	8.14	8.29	
Cucerdea	12.04	9.49	8.53	
Uióra	12.12	9.58	—	
Vinţulŭ de susŭ	12.19	10.07	—	
Aiudŭ	12.45	10.42	9.17	
Teiuşŭ	1.15	11.32	9.40	
Crăciunelŭ	1.44	12.03	—	
Blaşŭ	2.00	12.24	10.12	
Micăsasa	2.34	12.43	—	
Copşa mică	2.52	1.22	10.45	
Mediaşŭ	3.27	2.24	11.07	
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	
Sigişóra	4.50	4.17	12.15	
Haşfaleu	5.08	4.51	12.30	
Homorod	6.47	7.07	1.32	
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	
Apatia	8.09	8.46	2.24	
Feldióra	8.41	9.20	2.44	
Braşovŭ {	9.20	10.15	3.15	
{	—	6.00	3.25	
Timişŭ	—	6.57	4.03	
Predealŭ	—	7.32	4.28	
Bucurescĭ	—	—	10.25	

Nota: Órele de nópte suntŭ cele dintre liniile gróse.

Teiuşŭ-Aradŭ-Budapesta

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus	Trenŭ omnibus
Teiuşŭ	2.39	9.50	8.20
Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10
Vinţulŭ de josŭ	4.04	11.09	
Şibotŭ	4.35	11.43	
Orăştia	5.02	12.13	
Simeria (Piski)	5.44	1.22	
Deva	6.05	1.48	
Branicĭca	6.34	2.21	
Ilia	7.01	2.54	
Gurasada	7.15	3.09	
Zam	7.49	3.48	
Soborşin	8.32	4.37	
Bĕrzova	9.19	5.30	
Conopŭ	9.40	5.58	
Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24
Paulişŭ	10.32	6.56	8.41
Gyorok	10.48	7.15	9.01
Glogovaţŭ	11.17	7.48	9.30
Aradŭ (	12.32	8.05	9.45
(	12.00	8.45	6.10
Szolnok	4.09	2.10	7.27
Budapesta	7.44	6.40	—
Viena	6.20	—	—

Budapesta-Aradŭ-Teiuşŭ.

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Viena	8.25	8.35
Budapesta	8.00	6.55
Szolnok	11.14	12.28
Aradŭ (	3.35	5.30
(	4.00	6.20
Glogovaţŭ	4.16	6.39
Gyorok	4.47	7.19
Paulişŭ	5.02	7.39
Radna-Lipova	5.25	8.11
Conopŭ	5.57	8.49
Bĕrzova	6.18	9.18
Soborşin	7.11	10.27
Zam	7.48	11.18
Gurasada	8.22	11.57
Ilia	8.40	12.27
Branicĭca	9.02	12.57
Deva	9.32	1.45
Simeria (Piski)	10.12	2.58
Orăştiă	10.47	3.46
Şibotŭ	11.14	4.20
Vinţulŭ de josŭ	11.46	5.06
Alba-Iulia	12.21	6.15
Teiuşŭ	12.53	7.00

Aradŭ-Timişóra

	Trenŭ omnibus	Trenŭ de persóne
Aradŭ	6.00	12.30
Aradulŭ nou	6.26	12.54
Németh-Ságh	6.51	1.19
Vinga	7.28	1.50
Orczifalva	7.49	2.12
Merczifalva	8.09	2.30
Timişóra	8.58	3.15

Simeria (Piski) Petroşenĭ

	Trenŭ omnibus
Simeria	3.08
Streiu	3.45
Haţegŭ	4.33
Pui	5.19
Crivadia	6.05
Baniţa	6.43
Petroşenĭ	7.00

Timişóra-Aradŭ

	Trenŭ de persóne	Trenŭ omnibus
Timişóra	12.25	5.00
Merczifalva	1.16	5.56
Orczifalva	1.34	6.16
Vinga	2.04	6.50
Németh-Ságh	2.25	7.11
Aradulŭ nou	2.54	7.44
Aradŭ	3.10	8.00

Petroşenĭ—Simeria (Piski)

	Trenŭ omnibus
Petroşenĭ	8.56
Baniţa	9.37
Crivadia	10.09
Pui	10.48
Haţegŭ	11.26
Streiu	12.06
Simeria	12.37

Tipografia ALEXI, Braşovŭ.